

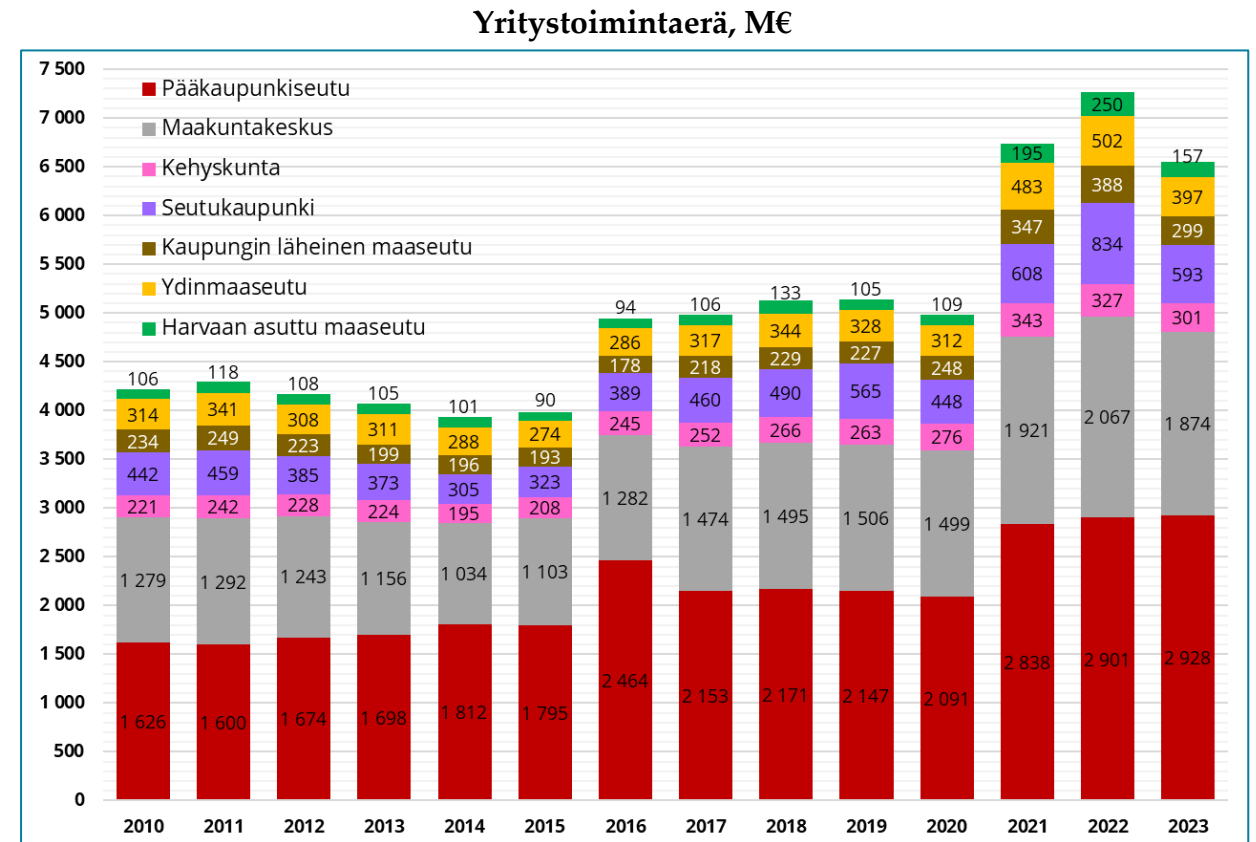
Maaseudun talous, taloudellinen huoltovarmuus ja alueellinen elinvoima (TOTAL)

Infograafi 2026/2 – Alueelliset erot yritysten suorituskyvyssä ja toimialarakenteessa

Maaseudun paikallistalouksien suorituskyvyn mittaamisesta

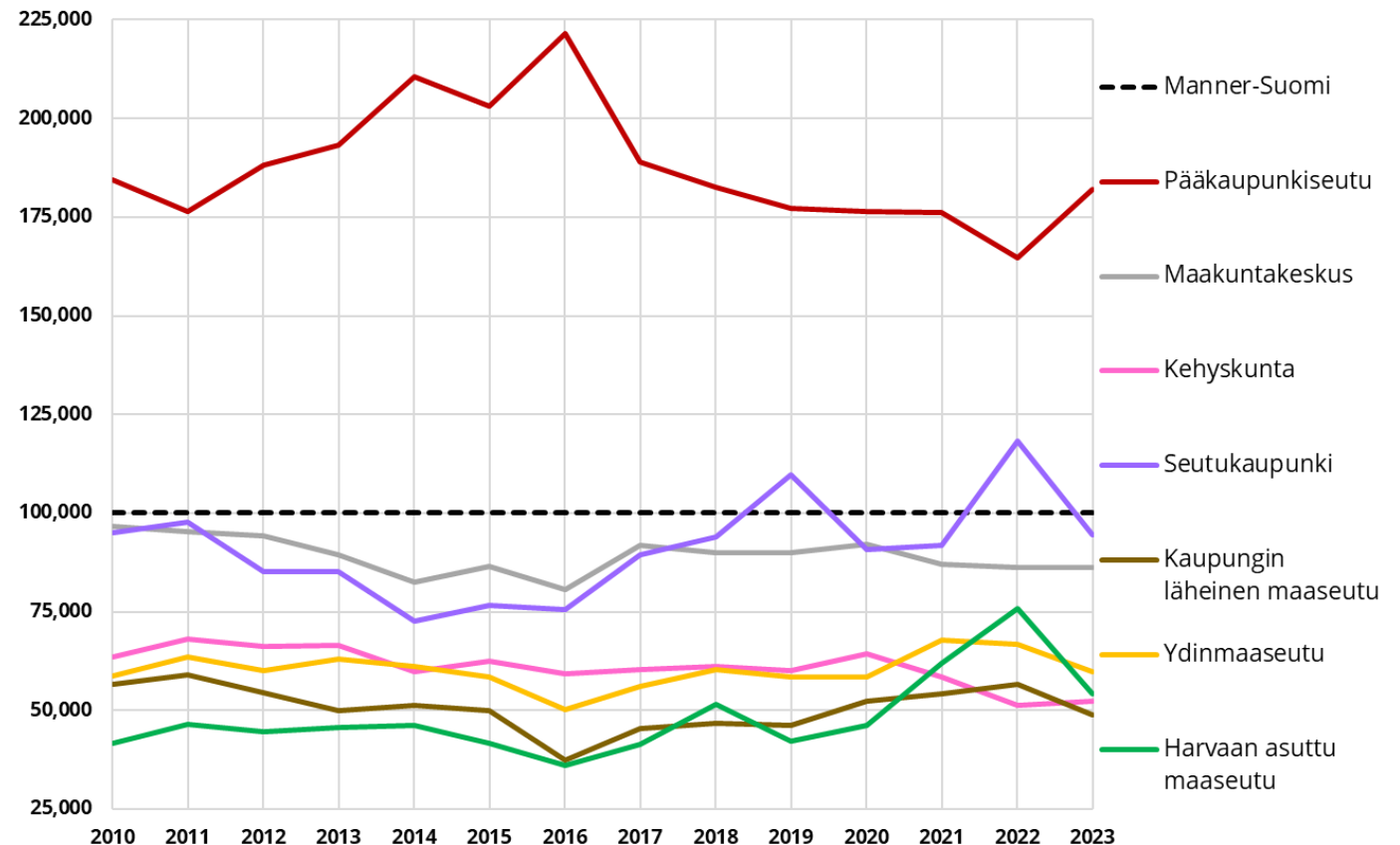
- Yksityinen sektori keskeinen osa alueiden taloudellista elinvoimaisuutta
- Yksityisen sektorin suorituskyky vaihtelee alueittain riippuen mm. toimialarakenteen monipuolisuudesta
- Yksityisen sektorin suorituskyvyn mittaamiseksi kerättiin aineisto hyödyntämällä tietoja yritysten tuloksesta perittävästä verosta eli yritystoimintaerästä
 - HUOM: Kuvaa veronmaksukykyä, joka antaa viitteitä yritysten tuloksesta

Yritysten tulosuhte: Kaupunki-maaseutu-luokitus

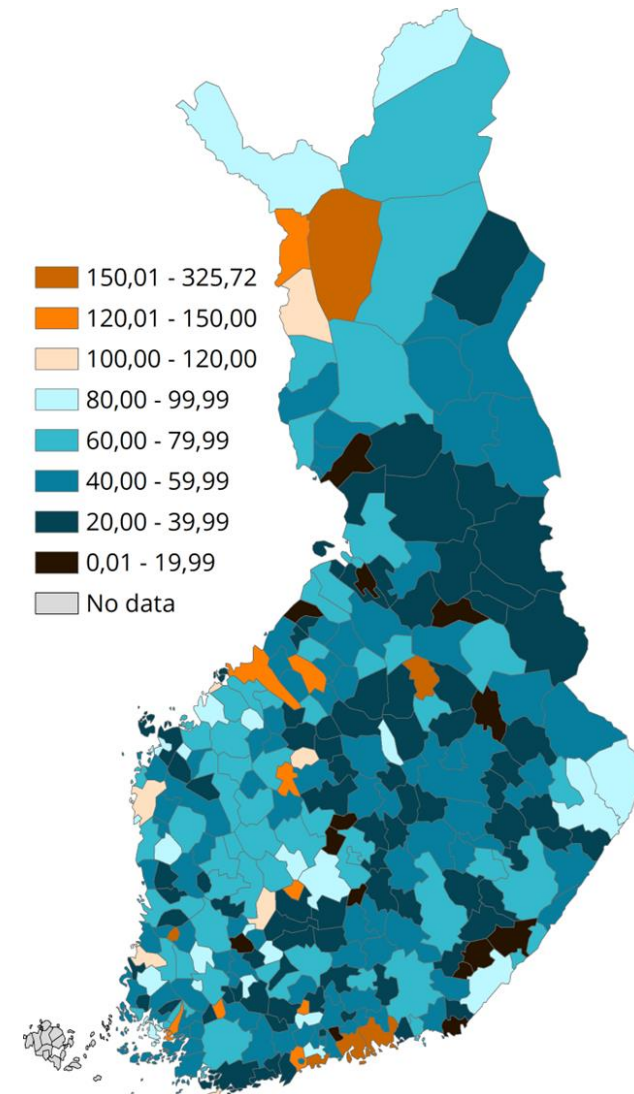
- Tulosuhde: Osuus koko maan yritystoimintaerästä / Osuus koko maan työikäisestä väestöstä x 100
 - Kuinka tuottavaa paikallisten yritysten toiminta on suhteessa alueen työikäiseen väestöön
 - Arvo > 100 → yritysten tulos koko maan keskiarvoa parempi ("ylisuoriutuminen")
 - Arvo < 100 → yritysten tulos koko maan keskiarvoa heikompia ("alisuoriutuminen")
 - HUOM: Suhteellinen mittari
- Pääkaupunkiseudun tulosuhde on korkea
- Maaseutumaisten alueiden tulosuhde on matala

Yritysten tulosuhte kunnittain (2023)

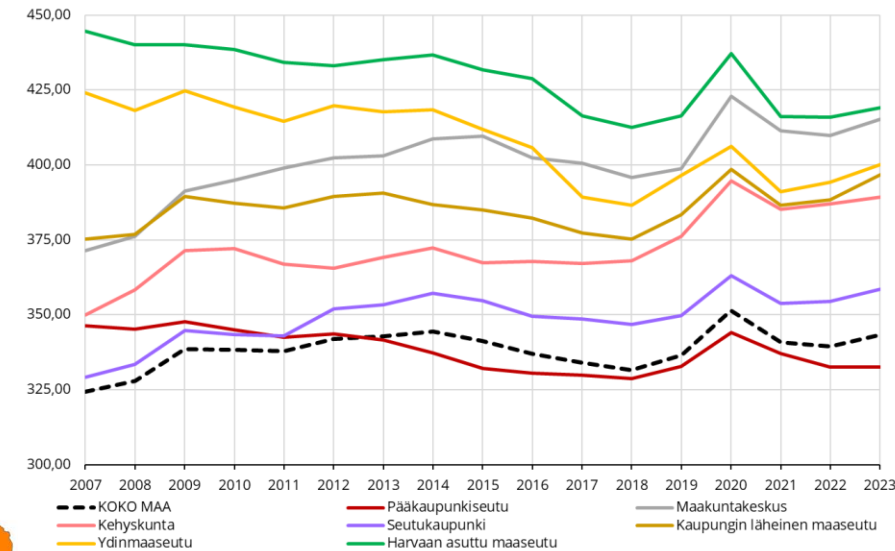
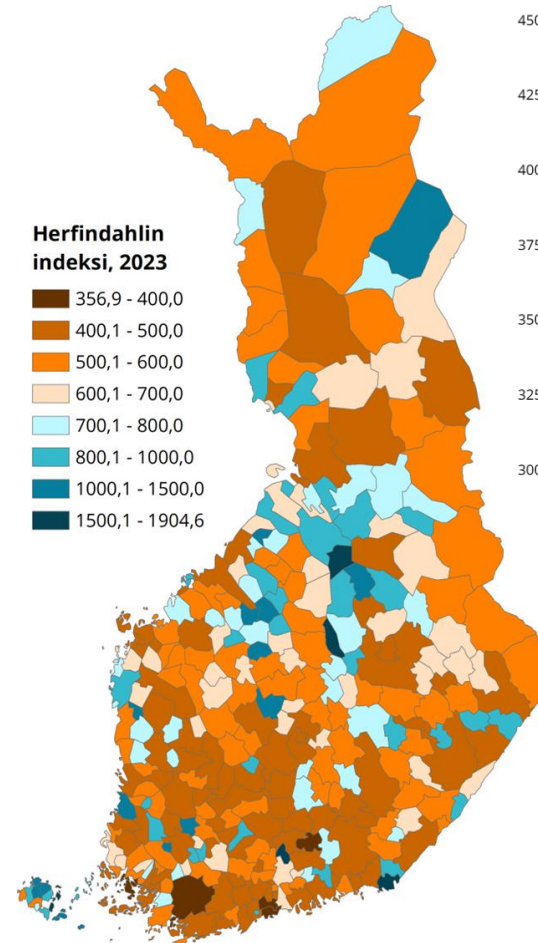
#	Kunta	Kuntaluokka	Tulossuhde	#	Kunta	Kuntaluokka	Tulossuhde
001	Harjavalta	Kaupungin läheinen maaseutu	325,719	263	Rautalampi	Ydinmaaseutu	23,878
002	Kittilä	Harvaan asuttu maaseutu	298,724	264	Liminka	Kaupungin läheinen maaseutu	23,685
003	Porvoo	Seutukaupunki	285,438	265	Tammela	Kaupungin läheinen maaseutu	23,664
004	Helsinki	Pääkaupunkiseutu	233,535	266	Ristijärvi	Harvaan asuttu maaseutu	23,590
005	Vieremä	Ydinmaaseutu	213,431	267	Heinävesi	Harvaan asuttu maaseutu	23,470
006	Loviisa	Kaupungin läheinen maaseutu	179,930	268	Pielavesi	Harvaan asuttu maaseutu	23,068
007	Espoo	Pääkaupunkiseutu	146,568	269	Liperi	Kaupungin läheinen maaseutu	22,785
008	Turku	Maakuntakeskus	143,160	270	Lumijoki	Ydinmaaseutu	22,582
009	Sievi	Ydinmaaseutu	140,024	271	Hyrynsalmi	Harvaan asuttu maaseutu	21,966
010	Koski Tl	Ydinmaaseutu	134,030	272	Kaavi	Harvaan asuttu maaseutu	21,960
011	Riihimäki	Seutukaupunki	130,221	273	Merijärvi	Ydinmaaseutu	21,882
012	Juupajoki	Ydinmaaseutu	129,529	274	Marttila	Kaupungin läheinen maaseutu	21,827
013	Kokkola	Maakuntakeskus	127,057	275	Hausjärvi	Kaupungin läheinen maaseutu	21,347
014	Muonio	Harvaan asuttu maaseutu	126,966	276	Puumala	Harvaan asuttu maaseutu	20,834
015	Soini	Harvaan asuttu maaseutu	123,208	277	Kinnula	Harvaan asuttu maaseutu	20,551
016	Kolari	Harvaan asuttu maaseutu	114,352	278	Miehikkälä	Ydinmaaseutu	20,492
017	Kyyjärvi	Harvaan asuttu maaseutu	111,879	279	Petäjävesi	Kaupungin läheinen maaseutu	19,241
018	Pietarsaari	Seutukaupunki	110,415	280	Virolahti	Ydinmaaseutu	19,206
019	Närpiö	Ydinmaaseutu	108,348	281	Pyhäjoki	Ydinmaaseutu	19,055
020	Rauma	Seutukaupunki	106,736	282	Vesilahti	Kaupungin läheinen maaseutu	18,789
021	Hanko	Ydinmaaseutu	103,764	283	Tyrnävä	Kaupungin läheinen maaseutu	18,124
022	Tampere	Maakuntakeskus	102,820	284	Lemi	Kaupungin läheinen maaseutu	16,199
023	Uusikaarlepyy	Ydinmaaseutu	98,730	285	Pornainen	Kaupungin läheinen maaseutu	16,063
024	Isojoki	Ydinmaaseutu	97,531	286	Ruokolahti	Kaupungin läheinen maaseutu	15,966
025	Vaasa	Maakuntakeskus	94,675	287	Paltamo	Harvaan asuttu maaseutu	15,908
026	Mänttä-Vilppula	Ydinmaaseutu	94,020	288	Rautavaara	Harvaan asuttu maaseutu	15,739
027	Keitele	Harvaan asuttu maaseutu	90,999	289	Uurainen	Ydinmaaseutu	13,579
028	Oripää	Ydinmaaseutu	90,821	290	Luhanka	Harvaan asuttu maaseutu	13,474
029	Vantaa	Pääkaupunkiseutu	90,805	291	Simo	Harvaan asuttu maaseutu	12,306
030	Huittinen	Ydinmaaseutu	88,480	292	Taipalsaari	Kaupungin läheinen maaseutu	8,622

Toimialarakenteen monipuolisuus: Herfindahlin indeksi

- Toimialarakenteen monipuolisuutta tarkasteltiin Herfindahlin indeksin avulla
- Indeksi (HHI) muodostuu laskukaavalla:
$$HHI = \sum_j^n (s_{ij})^2$$
 - Jossa s on toimialan j osuus alueen i työllisistä ja n toimialojen määrä
- Indeksi voi saada arvoja väliltä 0–10 000
 - Jos työpaikat olisivat jakautuneet tasaisesti kaikkien toimialojen välillä, indeksin lukuarvo olisi lähellä nollaa
 - Kaikkien työpaikkojen ollessa yhdellä toimialalla indeksi saisi lukuarvon 10 000

Yritysten tulosuhde ja toimialarakenteen monipuolisuus

- Maaseutumaisilla alueilla on kaupunkimaisia alueita yksipuolisempi toimialarakenne (Dia 5)
- Muutamia poikkeuksia (esim. Harjavalta) lukuun ottamatta toimialarakenteeltaan monipuolisissa kunnissa on keskimääräisesti parempi yritysten tulosuhde
 - Alkutuotannon yhteys tulosuhteeseen on negatiivinen
 - Teollisuuden yhteys tulosuhteeseen on positiivinen

